

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกรณีศึกษา เพื่อสำรวจและจำแนกประเภทของแหล่งการเรียนรู้ชุมชน วิเคราะห์การจัดการความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน

ขั้นตอนการวิจัย

1. การสำรวจและจำแนกแหล่งการเรียนรู้ชุมชน

ระเบียบวิธีวิจัย ใช้การวิจัยเอกสาร มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 เอกสารหลักที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดอ่างทองและจังหวัดสระบุรี ซึ่งค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และจากอินเทอร์เน็ต โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกเอกสารดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542:33-34)

- 1) ความเกี่ยวข้อง (relevance) ข้อมูลที่คัดลอกจะต้องเกี่ยวข้องหรือตรงกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย
- 2) ความเที่ยง (reliability) ข้อมูลที่คัดลอกจะต้องมีความเที่ยง ได้จากแหล่งที่เชื่อถือได้จริง เช่น เป็นเอกสารที่เป็นต้นฉบับจริง ๆ หรือผู้บันทึกอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริง ๆ เป็นต้น
- 3) ความสามารถที่จะได้ข้อมูลนั้น (accessibility) ข้อมูลที่ต้องการคัดลอกนั้นสามารถไปรวบรวมมาได้หรือไม่ ถ้าได้จะคุ้มค่าแรงงานและเวลาที่เสียไปหรือไม่ รวมทั้งต้องพิจารณาด้วยว่าข้อมูลนั้นถ้าคัดลอกมาได้แล้วจะเปิดเผยได้ในขอบเขตจำกัดเพียงใด ทั้งในด้านแหล่งที่มาและข้อมูล
- 4) ความทันสมัย (up to date) ข้อมูลที่คัดลอกนั้นเป็นข้อมูลใหม่ ทันต่อเหตุการณ์เพียงใด หรือเป็นความรู้เก่าล้าสมัยไปแล้ว

จากหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสาร ผู้วิจัยได้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 เอกสารที่ใช้ในการศึกษาเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดอ่างทองและสระบุรี

ลำดับที่	เอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
1.	สืบสานเมืองอ่างทอง	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	2547
2.	เทิดผองวีรชน	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	2547
3.	เลิศล้ำ โบราณสถาน	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	2547
4.	เล่าขานตำนานวัด	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	2547
5.	หมอชาวบ้าน ภูมิปัญญาไทยจังหวัดอ่างทอง	ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดอ่างทอง	ม.ป.ป.
6.	คำให้การผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง	ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดอ่างทอง	ม.ป.ป.
7.	นักประดิษฐ์ชาวอ่างทอง	ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดอ่างทอง	ม.ป.ป.
8.	ของดีเมืองอ่างทอง	สำนักงาน ประชาสัมพันธ์ จังหวัดอ่างทอง	2548
9	เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว อ่างทอง	การท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย	2543
10	183 OTOP Angthong	พัฒนาชุมชน จังหวัดอ่างทอง.	ม.ป.ป.
11	http://www.thaitambon.com/tambon/ttambon.asp?ID=150204	กระทรวงมหาดไทย	2548
12	http://www.sac.or.th/database/museums/oo2/01%2011-Ang-Thing.htm	ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร(องค์การ มหาชน)	2547
13	http://www.nfe.go.th/amperlib-c.html	กรมการศึกษานอก โรงเรียน	2547

ตารางที่ 3.1 เอกสารที่ใช้ในการศึกษาเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดอ่างทองและสระบุรี (ต่อ)

ลำดับที่	เอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
14	อ่างทอง สิงห์บุรี	กุศล เอี่ยมอรุณ	2548
15	อ่างทอง:อยู่ชาวอยู่น้ำแห่งที่ราบภาคกลาง	กระทรวงศึกษาธิการ	2534
16	อ่างทองของเรา	หวน พันธุ์พันธ์	2514
17	อ่างทองในอดีต	หวน พันธุ์พันธ์	2514
18	อ่างทองเมืองพระ	มาลี แดงดอกไม้	2542
19	เมืองอ่างทอง	ทวีป ทวีพาณิชย์	2534
20	100 ปี เมืองอ่างทอง	สำนักงานจังหวัด อ่างทอง	2539
21	คู่อารยธรรม	พ.อ.หญิง ประไพพิศ วนวัฒนชัย	2534
22	ประวัติวัดในจังหวัดอ่างทอง	ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดอ่างทอง	2532
23	มรดกผ้าไหม ไท-ยวน จังหวัดสระบุรี	สิทธิชัย สมานชาติ	2547
24	แกะสลัก ถัก ทอ สาน:ภูมิปัญญาในบ้านคนสระบุรี	सानน้ำ เสฎฐพงษ์	2542
25	วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสระบุรี	คณะกรรมการฝ่าย ประมวลเอกสารและ จดหมายเหตุ ใน คณะกรรมการ อำนวยการจัดงาน เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	2544

ตารางที่ 3.1 เอกสารที่ใช้ในการศึกษาเรื่องแหล่งการเรียนรู้ในจังหวัดอ่างทองและสระบุรี (ต่อ)

ลำดับที่	เอกสาร	แหล่งที่มา/ผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์
26	วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดอ่างทอง	คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	2542
27	สระบุรี	ปารวี ไพบูลย์ยิ่ง และ จูติมา รุญเจริญ	2544

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นการจำแนกประเภทของแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคล แหล่งการเรียนรู้ประเภทสื่อและวัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ประเภทสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์จัดตั้งขึ้น และแหล่งการเรียนรู้ประเภทกิจกรรม โดยระบรายละเอียดตามอำเภอ และวิเคราะห์ตามแนวคิดการครอบครองความเป็นเจ้าอุดมการณ์ (Hegemony) ของ Antonio Gramsci และเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Web) ของ Ivan Illich

1.3 การตรวจสอบข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา และจัดทำเป็นตารางจำแนกตามประเภทแหล่งการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวไปขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีวิถีชีวิตอยู่ในจังหวัดอ่างทองและ จังหวัดสระบุรี มีสัมพันธภาพที่ดีต่อชุมชน และสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหานำส่งผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นโดยการโทรศัพท์นัดหมายล่วงหน้าและนำส่งเอกสารด้วยตนเอง จำนวน 1 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 10 – 18 สิงหาคม 2548 ได้รับเอกสารคืนครบจำนวน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตั้งรายนามต่อไปนี้

จังหวัดอ่างทอง

1.3.1 นางสุมาลี กระจ่างพันธุ์	เลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง
1.3.2 นายวุฒิพงษ์ เนียมหอม	นักพัฒนาชุมชนจังหวัดอ่างทอง
1.3.3 นายประดับ เอี่ยมประสา	ข้าราชการบำนาญเชี่ยวชาญด้านพิธีกรรม

จังหวัดสระบุรี

1.3.1 นายบุญธรรม เกตุคง	กรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสระบุรี
1.3.2 นางจิรพรรณ สุชาญไชย	นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี
1.3.3 นายพิเนตร น้อยพุทธา	ข้าราชการบำนาญเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรม

สำหรับข้อมูลแต่ละจังหวัด ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นแสดงความคิดเห็น หากผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นตั้งแต่ 2 ท่านขึ้นไป เห็นพ้องในทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์การจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน

ระเบียบวิธีวิจัย เป็นการวิจัยภาคสนาม โดยใช้การสัมภาษณ์ และการสังเกต

2.1 พื้นที่ที่ศึกษา

ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ที่ศึกษา โดยพิจารณาว่า สนามนั้นต้องมีปัญหาที่เราต้องการศึกษา พิจารณาถึงขนาดของสนามที่จะเข้าไปศึกษา คือ ต้องไม่ใหญ่เกินไป พิจารณาในแง่ความซับซ้อนของปรากฏการณ์ในชุมชนนั้น พิจารณาถึงความสะดวกในแง่ของที่ตั้งของสนามด้วยว่า อยู่ไกลไปหรือไม่ การเดินทางไปมาติดต่อลำบากหรือไม่ เนื่องจาก ผู้วิจัยอาจมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเข้าไปสนามได้นานๆ รวมทั้งศึกษาในแง่ความกันดาร ความปลอดภัยและอันตรายอื่นๆด้วย (สุภางค์ จันทวานิช, 2537:26) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังกำหนดเกณฑ์การเลือกชุมชนเพื่อสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1.1 เป็นภาคของประเทศที่มีครัวเรือนร่วมกิจกรรมทางสังคมเป็นจำนวนมาก (อ้างอิงจากรายงานการพัฒนาดนของประเทศไทย 2546 สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ, 2546)

2.1.2 เป็นที่ตั้งของวิทยุชุมชนที่ขึ้นทะเบียนต่อสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ

(http://www.pathumnet.com/fed_3.shtml)

2.1.3 เป็นชุมชนที่มีสถานีส่งคลื่นสัญญาณกระจายเสียงเป็นของตนเอง ไม่ได้ใช้สัญญาณร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ หรือ องค์กรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.)

2.1.4 ไม่มีการออกอากาศเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ

2.1.5 ดำเนินกิจกรรมวิद्यุชุมชนไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.1.6 มีกลุ่มที่จัดตั้งภายในชุมชนร่วมกันดำเนินกิจกรรม และหรือใช้ประโยชน์จากกิจกรรมดำเนินงานของวิद्यุชุมชน

2.1.7 เคยถูกภาครัฐมีหนังสือให้ระงับการดำเนินกิจกรรมวิद्यุชุมชน

2.1.8 การเดินทางเพื่อเก็บข้อมูลสะดวก และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.1.9 เป็นพื้นที่ที่ชุมชนให้ความร่วมมือในการวิจัย

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกชุมชนทั้งสิ้น 2 ชุมชน ได้แก่

- 1) วิद्यุชุมชน 1 จังหวัดอ่างทอง
- 2) วิद्यุชุมชน 2 จังหวัดสระบุรี

2.2 ผู้ให้สัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.2.1 กลุ่มผู้ดำเนินกิจกรรมวิद्यุชุมชน

ผู้วิจัยใช้วิธีการ Snowball Sampling Technique ซึ่งผู้ประสานงานจะเป็นผู้แนะนำผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อศึกษาความคิดเห็น ประสิทธิภาพ และความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลโดยมีจำนวนทั้งสิ้น 16 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 กลุ่มผู้ดำเนินกิจกรรมวิद्यุชุมชนจังหวัดอ่างทอง และสระบุรี

จังหวัดอ่างทอง		จังหวัดสระบุรี	
ผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน	ผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน
ผู้ประสานงานจุดปฏิบัติการวิद्यุชุมชน	1 คน	ผู้ประสานงานจุดปฏิบัติการวิद्यุชุมชน	1 คน
กรรมการบริหารวิद्यุชุมชน	1 คน	กรรมการบริหารวิद्यุชุมชน	2 คน
กรรมการผลิตรายการวิद्यุชุมชน	1 คน	กรรมการผลิตรายการวิद्यุชุมชน	1 คน
อาสาสมัครนักจัดรายการวิद्यุชุมชน	6 คน	อาสาสมัครนักจัดรายการวิद्यุชุมชน	3 คน
รวม	9 คน	รวม	7 คน

2.2.2 กลุ่มชุมชนที่รับฟังและหรือร่วมกิจกรรมวิทยุชุมชน

ผู้วิจัยใช้วิธีการ Snowball Sampling Technique ซึ่งอาสาสมัครนักจัดรายการจะเป็นผู้แนะนำผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อศึกษาความคิดเห็น ประสิทธิภาพ และความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูล โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 10 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.3 กลุ่มชุมชนที่รับฟังและหรือร่วมกิจกรรมวิทยุชุมชนจังหวัดอ่างทองและสระบุรี

จังหวัดอ่างทอง		จังหวัดสระบุรี	
ผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน	ผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน
กลุ่มสตรีบ้านดงพิบูล	1 คน	กลุ่มแม่บ้านตำบลกลุ่มหัก	2 คน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3 คน	กลุ่มเย็บผ้าคลองระบายน	1 คน
แม่ค้าในตลาดอ่างทอง	1 คน	กลุ่มทำโซฟา	2 คน
รวม	5 คน	รวม	5 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participatory Observation) โดยผ่านการตรวจสอบความตรงของข้อมูลและน่าเชื่อถือของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การสัมภาษณ์ (Interview)

2.3.1.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ดำเนินกิจกรรมวิทยุชุมชน ผู้วิจัยกำหนดแนวการสัมภาษณ์จากมิติ 4 ด้านในการบริหารจัดการวิทยุชุมชน (กาญจนา แก้วเทพ, 2545) การจัดการความรู้ 4 ชั้น (Nonaka & Takeuchi, 1995 และ Marquardt, 1996) โดยแนวคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้วิทยุชุมชน ได้แก่

- (1) ประวัติความเป็นมาของวิทยุชุมชน
- (2) วิธีการสรรหาคณะกรรมการบริหารสถานี คณะกรรมการผลิต

รายการ และอาสาสมัครนักจัดรายการ

- (3) วิธีการคัดเลือกเนื้อหา จัดผังรายการ กำหนดรูปแบบรายการและ

วิธีการนำเสนอ

- (4) วิธีการจัดหาอุปกรณ์ ใช้อุปกรณ์ และบำรุงรักษาอุปกรณ์

(5) ที่มาของรายได้ที่นำมาบริหารสถานี่ วิธีการหารายได้จากแหล่งอื่น และวิธีการจัดสรรงบประมาณ

(6) ปัญหาอุปสรรคของวิทยุชุมชน และการแก้ปัญหา

(7) การใช้แหล่งการเรียนรู้อื่นเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานวิทยุชุมชน

(8) ประโยชน์จากการมีวิทยุชุมชนต่อตนเองและชุมชน

2.3.1.2 แบบสัมภาษณ์ชุมชนที่รับฟังและหรือร่วมกิจกรรมวิทยุชุมชน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ กรอบในการสัมภาษณ์มีประเด็นดังนี้

(1) สาเหตุของการฟังวิทยุชุมชน

(2) ปัญหาอุปสรรคของวิทยุชุมชน และการแก้ปัญหา

(3) ผลที่ได้รับจากวิทยุชุมชนต่อตนเองและส่วนรวม

2.3.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ผู้วิจัยสังเกตกิจกรรมที่เกิดขึ้นในวิทยุชุมชน โดยกำหนดกรอบในการสังเกต ของ Loftland (อ้างถึงใน สุภางค์ จันทวานิช, 2537) ดังนี้

2.3.2.1 ฉากและบุคคล (setting) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและทางสังคมของเหตุการณ์ที่กำลังสังเกต ประกอบด้วย สถานที่ บุคคลที่อยู่ในสถานที่และลักษณะกายภาพอื่น ๆ ที่เก็บได้ จากสถานที่และบุคคลเหล่านั้น

2.3.2.2 พฤติกรรม (acts) คือ การกระทำที่ผู้สังเกตเห็นในเหตุการณ์ที่เฝ้าสังเกต อยู่ พฤติกรรมที่สังเกตเป็นการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

2.3.2.3 แบบแผนพฤติกรรม (activities) เป็นการนำเอาพฤติกรรมในข้อ 2.3.2.2 มาเรียงลำดับเพื่อเรียงร้อยพฤติกรรมเหล่านั้นให้เป็นเรื่องที่มีความสืบเนื่องเกี่ยวพันกัน

2.3.2.4 ความสัมพันธ์ (relationship) เป็นการกระทำของบุคคลโดยเป็นการกระทำระหว่างใคร คู่กระทำมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร และการกระทำนั้นเป็นไปตามบทบาทของสถานภาพใดหรือไม่

2.3.2.5 การมีส่วนร่วม (participation) เป็นการมองขยายจากคู่ความสัมพันธ์ไปยังภาพกว้างของเหตุการณ์ โดยจะพิจารณาว่าผู้กระทำมีใครบ้างในเหตุการณ์ และมีใครบ้างที่ไม่อยู่ในเหตุการณ์ และผู้ที่ไม่อยู่นั้นเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ หรือไม่

2.3.2.6 ความหมาย (meaning) หมายถึง การให้ความสำคัญหรือการรับรู้เหตุการณ์หนึ่ง ๆ ของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ เป็นการรับรู้ในทัศนะของ “คนใน”

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์และการสังเกต มาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) ในแต่ข้อคำถามจะต้องมีผู้ที่ตอบในทิศทางเดียวกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ของจำนวนผู้สัมภาษณ์ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.5 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลแบบสามเส้า ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายวิธีในการเก็บข้อมูลเดียวกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์ ควบคู่กับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และด้านแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (data triangulation) ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลาย

2.6 ระยะเวลาในการวิจัยภาคสนาม

ผู้วิจัยออกปฏิบัติงานภาคสนาม โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเข้าไปศึกษาวิทยุชุมชน 1 จังหวัดอ่างทอง ในระหว่างวันที่ 2 - 19 ตุลาคม 2548 และเข้าไปศึกษาวิทยุชุมชน 2 จังหวัดสระบุรี ในระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม - 7 พฤศจิกายน 2548

3. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน

3.1 การยกร่างแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน

ผู้วิจัยยกร่างแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชนจากการสังเคราะห์การวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนาม

3.2 การตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน

ผู้วิจัยตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำ พร้อมทั้งสัมภาษณ์เพิ่มเติมเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

3.2.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสื่อสารมวลชน หรือวิทยุชุมชน และหรือพัฒนาชุมชนไม่น้อยกว่า 3 ปี จนเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพ หรือ

3.2.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการความรู้ ไม่ว่าจะเป็นในองค์กรธุรกิจ สถานศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และ

3.2.3 มีผลงานวิจัยหรืองานเขียนจนเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิทยุชุมชน และหรือพัฒนาชุมชน และหรือการจัดการความรู้

จากเกณฑ์คุณสมบัติดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

- 1) นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ กรรมการผู้จัดการบริษัทบางกอกมีเดีย เอเยนซี
- 2) นายวิเชียร กุดตวัส ผู้ประสานงานสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ
- 3) นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ

ผู้วิจัยได้ยกร่างแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชนเพื่อเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมสัมภาษณ์เพิ่มเติม หากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นพ้องในทางเดียวกันจำนวนตั้งแต่ 2 ใน 3 ท่านของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด จึงนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของแหล่งการเรียนรู้ประเภทวิทยุชุมชน